

DE PITS AMSTERDAM

Probleemanalyse

Onderwijs sluit niet aan bij de competenties en behoeftes van jongeren die te maken hebben met jeugdzorg, waardoor jongeren uitvallen uit onderwijs, jeugdhulp, werktoeleiding etc. Onderwijs zou meer volgend moeten zijn en is nu vaak leidend.

Oplossing

- Deze 'uitvallers' een plek aanbieden waar ze werkervaring kunnen opdoen, al dan niet in de vorm van een stage of betaald werk.
- Begeleiding vanuit de jeugdhulpaanbieder bij de werkervaringsplek/stage/job coaching met expertise van jeugdzorg en wet- en regelgeving.

De Pits - lunch en catering

- De Pits is een initiatief van jeugdhulpaanbieder Spirit in de regio Amsterdam.
- De Pits bestaat sinds mei 2015 en heeft van Spirit twee jaar gekregen om het project tot een succes te maken. Dit doel is behaald, waarmee De Pits een duurzame aanpak is geworden.
- De Pits biedt jongeren een werkervaringsplek of stage in de horeca; een opstap naar betaald werk.
- Doelgroep: heel divers. Van havisten die uitvallen tot jongeren in de gesloten jeugdzorg of uit de Top600 aanpak. Deze diversiteit heeft een reden: ook de samenleving waar de jongeren op voorbereid worden is heel divers. De meeste jongeren zijn tussen de 16 en 23 jaar.
- De Pits is een op zichzelf staand bedrijf dat via Spirit Werk jongeren krijgt aangeleverd.
- Op dit moment heeft De Pits een goed verdienmodel ontwikkeld en kijkt het verder naar de ontwikkeling van nieuwe verdienmodellen (zie ook Financiering).
- De initiatiefnemers bouwen aan een netwerk van bedrijven die zich committeren aan de aanpak en bereid zijn om deze jongeren aan te nemen. Niet allen in de horeca, maar ook binnen andere branches zoals kleinmetaal, techniek.
- Er is een alliantie aangegaan met het OOM die via de werkwijze van Spirit Werkt de uitval bij bedrijven van werkende jongeren tegen te gaan. Spirit Werkt gaat dus ook in andere branches op zoek naar plekken voor jongeren die aansluiting zoeken op de arbeidsmarkt.
- Toekomstplannen (wordt al aan gewerkt):
  - o ook de ouders van de jongeren een werkplek aanbieden;
  - o een tweede vestiging openen;
  - o preventief de scholen in om voordat een jongere uitvalt al een alternatief plan te bedenken;
  - o concept van de De Pits ook in andere branches ontwikkelen. De Pits heeft bijvoorbeeld samenwerking gezocht met uitzendbureaus in de techniek en groenvoorziening. Jongeren kunnen via het uitzendbureau drie maanden op verschillende plekken kennismaken met de arbeidsmarkt. Dit is een win-win situatie: de jongere leert en verdient geld, de werkgever krijgt werknemers in een branche waarin weinig werknemers te vinden zijn.

Aanpak

- Jongeren krijgen bij binnenkomst een matchingsgesprek: niet om te toetsen of ze aan bepaalde criteria voldoen, maar om te kijken wat hun 'gebruiksaanwijzing' is en welke doelen zij willen behalen.
- We werken samen met ouders en het netwerk van de jongeren.
- Elke jongere krijgt een individueel plan van aanpak, waarin de voorwaarden worden afgesproken zoals op tijd komen, samenwerken in een team, werken onder een baas, opdrachten uitvoeren. Als een jongere binnenkomt zonder diploma, wordt afgesproken dat hij/zij deze tijdens het traject bij De Pits alsnog haalt.
- De jongere gaat aan het werk onder begeleiding van de twee vaste werknemers. Per dag werken er ongeveer acht jongeren. Elke dag bepalen ze samen wie die dag welke rol heeft (en daarmee wie de ander waarop mag aanspreken).
- Er is regelmatig iemand van Spirit aanwezig om even kort te bespreken hoe het gaat (geen zware gesprekken) en om de vinger aan de pols te houden (job support).
- Zodra de jongere daar aan toe is (er is geen vaste looptijd) ondersteunt de persoon van Spirit met de overgang naar een opleiding, betaald werk of een passende vervolgplek.
- Jongeren worden voor het werk niet betaald, maar er is de mogelijkheid om in de zomervakanties als zomerbaantje wat bij te verdienen of externe catering klussen.
- Alle leerlingen die op een succesvolle manier uitstromen (naar school, werk of een andere zinvolle invulling van hun leven) krijgen een certificaat van De Pits, proeve van bekwaamheid.
- Jongeren die iets anders willen dan horeca worden via Spirit Werkt begeleid naar een andere plek.
- Jongeren die uitstromen naar hulpverlening mogen altijd terugkomen als daar behoefte aan is.

Drijfveren

- Leerling: werkervaring opdoen/leren wanneer hij/zij nergens anders terecht kan, individuele aandacht.
- School: scholen kunnen bij De Pits stageplaatsen voor de moeilijkste leerlingen inkopen. Het huidige slagingspercentage op deze stageplaatsen is 100%.
- Werkgever: ontzorgen van de werkgever doordat De Pits contact houdt (job coaching).
- Gemeente: financiële besparing doordat deze jongeren minder in criminaliteit of uitkering terechtkomen.

Gerapporteerde effecten

In mei 2015 t/m december 2016 heeft De Pits ongeveer 70 jongeren in het project gehad, waarvan 90% hun doelen behaald heeft. Dat houdt in dat zij een positieve stagebeoordeling hebben gekregen, terug naar school gaan, een baan vinden, of op een andere manier hun leven op de rails hebben – m.a.w. dat zij hun individuele doelen behaald hebben. Tien procent slaagt niet en stroomt meestal terug naar hulpverlening. Spirit Werkt zorgt voor een goede terugkoppeling richting hulpverlening, zodat de jongeren ook niet op andere plekken uitvallen.

Financiering

- Spirit is aan De Pits verbonden als bedrijf. De Pits heeft als doel op termijn zelf het hoofd boven water te kunnen houden. In 2016 zijn de resultaten dusdanig dat men in deze opzet geslaagd is zodat er actief gekeken wordt naar het opzetten van nieuwe locaties. Zo wordt bijvoorbeeld overlegd met een café over een opzet waarin het café van 9.00-15.00 door De Pits wordt geëxploiteerd en vanaf 15.00 open is als regulier café.
- Met samenwerking met gemeenten gaan veel kaders en regels gepaard. Daarom is De Pits niet neergezet als pilot of project maar als bedrijf en is niet gekozen voor subsidiëring, maar voor een model waarin De Pits zelf commercieel het hoofd boven water houdt. Ideaal zou zijn als de gemeente bij De Pits plekken inkoopt. Dan voorkomt de gemeente ook hogere kosten op een later moment, omdat de kans kleiner wordt dat de jongere eindigt in criminaliteit of uitkering. Samenwerking met de gemeente wordt dus pas goed mogelijk als de gemeente ook een deel van de eigen werkzaamheden uit handen kan geven en initiatieven als De Pits als gelijkwaardig gesprekspartner betrekken voor de aanpak jeugdwerkloosheid..

BREDER PERSPECTIEF

Transitiedenken

(Hoe) blijkt het transitiedenken uit de aanpak van De Pits?

- De jongere wordt niet losgelaten tot zijn/haar volgende stap in onderwijs of werk.

Urgentie

Wat is de urgentie?

- Onderwijs is meer en meer sturend in plaats van volgend.
- Terugdringing van uitval op school, preventieve aanpak verbinden aan onderwijs.

Bouwstenen succesvolle voorbereiding op werk

Er tekent zich op basis van deze en andere praktijken en onderzoeken een aantal bouwstenen af voor een succesvolle voorbereiding op de arbeidsmarkt. Bouwstenen die nadrukkelijk bij De Pits naar voren komen zijn:

- Zoals bij meerdere projecten zien we bij De Pits het belang van de individuele aandacht en onvoorwaardelijke ondersteuning voor de jongere. De Pits noemt dit de presentietheorie: aandacht, liefde, respect en structuur en er zijn wanneer nodig, is de basis. Dit is geen (zware) methodiek, maar een basaal vertrouwen geven, zacht motiveren en de jongere ondersteunen bij zijn/haar volgende stap (werk of school). Het is belangrijk dat deze jongeren inzien dat ze welkom zijn en gemist worden; als ze afwezig zijn worden ze bijvoorbeeld altijd gebeld.
- Activeren en normaliseren: deze jongeren hebben vaak wel een bepaalde hulpvraag, maar het uitgangspunt is het werk dat ze vanuit hun competenties kunnen doen (normaliseren). Het begeleiden bij de hulpvraag krijgt daarnaast vorm. Dit krijgt bijvoorbeeld uiting in het feit dat de kok en gastvrouw (de enige twee in vaste dienst) de hoofdmoot van het werk doen: zij begeleiden en trainen de jongeren. De werknemers van Spirit hebben een secundaire, ondersteunende rol.

- Streven naar een 'gewoon bedrijf'. Subsidie kan een valkuil zijn omdat de bestaanszekerheid van een project wegvalt als de subsidie ook wegvalt. Om duurzaamheid te realiseren heeft De Pits gekozen voor een semi-commerciële insteek. De Pits is een stichting, dit is ook de blauwdruk voor mogelijke volgende projecten. Op dit moment worden verdienmodellen ontwikkeld in het netwerk met werkgevers.
- De werkgever moet ontzorgd worden. Spirit begeleidt de jongeren op het moment dat dit nodig is. Dit maakt dat werkgevers maximaal ontzorgd worden (jobcoaching).

Wat maakt het lastig, wat zijn de dilemma's?

Perspectief werkgevers

- Bij kleinere werkgevers vallen kwetsbare jongeren vaak uit omdat die werkgevers niet de capaciteit hebben om deze jongeren voldoende te ondersteunen. Het zou wenselijk zijn dat mensen vanuit de jeugdhulp of vanuit initiatieven zoals De Pits de ruimte krijgen om 'in te vliegen' om bij de werkgevers die ondersteuning te leveren.

Perspectief project

- Samenwerking met de gemeente. De Pits wil graag samenwerken met de gemeente en denkt ook dat beide partijen elkaar veel te bieden hebben: De Pits weet de jongeren te vinden, de gemeente heeft een netwerk van werkgevers.

Perspectief jongere

- Er bestaat een grens als een jongere 18 wordt. Jongeren worden dan opeens zelf verantwoordelijk voor veel dingen, maar ook wordt bijvoorbeeld de (eventuele) uitkering van hun ouders minder. Jongeren zijn hier vaak onvoldoende op voorbereid.